

(اصلاحاته دار طرف و کالت مطلعه یه خطاباً بالاسی خط هایون
ایله موشح شرف صادر اولان فرمان عالینک صورتیدر)

رسائل الاعمال

یادمُوید ملوکانه مد و دیگر جناب باری اولان کافه صنوف تبعه
شاهانه علی هرچهاره تمامی حصول سعادت خالی اقدم افکار خبریت دثار

پادشاهانم اولهرق جلوس مینت مأنوس همایومن کونندنبرو بوبایده
 ظهوره کلان هم مخصوصه شاهانه‌مک حمد اویسون پک چوق ثره
 نافعه سی مشهود اویوب ملکاً وملزک معموریت وثروت آن‌بآن تزايد
 اینکده ایسه‌ده دولت علیه‌منک شانه موافق وملل مقدنه اوهسته بحق
 حائز اولدیغی موقع عالی ومهمه لایق اولان حالت کاله ایصالی ایچون
 شهدی بهقدر وضع وتأسیسنه موفق اولدیغی نظمات جدیده خیریه‌نک
 ازسرنو تأکید وتوسیعی مطابق معدات ممحوب پادشاهانه م اولدیغی
 حالده عموم تبعه شاهانه‌منک مسامی جیله حینکارانه‌لری ومتفق خاص
 باهراخلاقمن اولان دول مفعتمه‌نک همت ومحاونت خیر خواهانه‌لری
 اثری اولق اوزره دولت علیه‌منک بوکره بعنایه‌الله تعالی خارجا حقوق
 سفنه می برقاده‌ها تأکد ایلدیگنه وبوجهنه شـوـعصر دولت
 علیه‌من ایچون بزمان خبریت افتیانک مبدئی اوله‌جفدن داخلا دخی
 سلطنت سـنـیـهـ منـکـ تـرـیـدـ قـوـتـ وـمـکـنـتـیـ وـرـوـابـطـ قـلـبـیـ وـطـنـدـاشـیـ اـیـهـ
 بـرـبـینـهـ مـرـبـوـظـ اـوـلـانـ وـنـظـرـ مـعـدـاتـ اـوـمـشـفـقـانـهـ مـدـهـ مـسـاوـیـ بـوـلـانـ
 کـافـهـ صـنـوـفـ تـبـعـهـ شـاهـانـهـ مـکـ هـرـیـوـزـدـ حـصـوـلـ تـمـامـیـ سـعـادـتـحـالـ وـمـالـکـ
 شـاهـانـهـ منـکـ مـعـمـورـیـتـیـ مـسـتـلزمـ اـوـلـهـجـقـ اـسـبـابـ وـوـسـائـلـکـ آـنـبـآنـ اـیـلـرـوـلـیـ
 مرـادـ مـرـحـتـ اـعـتـیـادـ مـلـوـکـانـهـ مـ اـفـضـاسـنـدنـ بـوـلـانـدـیـغـنـهـ بـنـاءـ خـصـوصـاتـ
 آـتـیـهـ الذـکـرـ اـجـرـاسـنـهـ اـرـادـهـ مـعـدـلتـ اـفـادـهـ پـادـشـاهـانـهـ مـ شـرـفـصـادـرـ اـوـلـشـدـرـ
 شـوـیـلـهـ کـهـ کـلـخـانـهـ قـرـاءـتـ اـوـلـانـ خـطـهـمـایـوـنـ اـیـلـهـ وـتـنـظـیـعـاتـ خـیرـیـهـ
 مـوـجـبـجـهـ هـرـدـینـ وـمـذـهـبـهـ بـوـلـانـ کـافـهـ تـبـعـهـ شـاهـانـهـ مـحـقـنـهـ بلاـاستـشـاءـ اـمـنـیـتـ
 جـانـ وـمـالـ وـحـفوـظـیـتـ نـاـمـوـسـ اـیـچـونـ طـرـفـ اـشـرـفـ پـادـشـاهـانـهـ مـدـنـ
 وـعـدـ وـاحـسـانـ اـوـلـنـشـ اـوـلـانـ تـأـمـیـنـاتـ بوـکـرـهـ دـخـیـ تـأـکـیدـ وـتـأـیـدـ قـلـنـدـیـغـنـدـ
 بـونـکـ کـامـلـاـ فـعـلـهـ چـیـفـارـاسـیـ اـیـچـونـ تـدـایـرـمـؤـرـهـنـکـ اـنـخـاذـ اـوـلـنـسـیـ وـزـیرـ
 جـناـحـ عـاطـفـتـ سـنـیـهـ پـادـشـاهـانـهـ مـدـهـ اـوـلـهـرقـ مـالـکـ مـحـرـوـسـهـ شـاهـانـهـ مـدـهـ
 بـوـلـانـ خـرـسـتـیـانـ وـسـارـ تـبـعـهـ غـرـ مـسـلـهـ جـمـاعـتـلـهـ اـجـدادـ عـظـامـ
 طـرـفلـنـدـنـ وـیرـلـشـ وـسـنـینـ اـخـبـرـهـ اـعـطـاـ وـاحـسـانـ قـلـنـشـ اـوـلـانـ بـالـجـلـهـ
 اـمـتـیـازـاتـ وـمـعـافـیـاتـ رـوـحـانـیـهـ بوـکـرـهـ دـخـیـ تـقـرـیـرـ وـابـقاـ قـلـنـوبـ فـقـطـ
 خـرـسـتـیـانـ وـتـبـعـهـ خـیرـمـسـلـهـ سـاـرـهـنـکـ هـرـ بـرـجـسـاعـتـیـ بـرـمـهـلـ مـعـینـ اـیـچـنـهـ
 اـمـتـیـازـاتـ وـمـعـافـیـاتـ حـاضـرـهـلـیـنـکـ رـوـیـتـ وـمـعـایـنـسـنـهـ اـبـتـارـ اـیـهـ اـوـلـبـایـدـهـ

﴿ وـقـنـکـ ﴾

وقتک و کرک آثار مدنیت و معلومات مکتبه نك ایجاد ب این دردیک اصلاحاتی اراده و تدبیب شاهانه م ایله و باب عالیزک نظارتی نخنده او له رق مخصوصا پطربخانه زده تشکیل او لندحق مجلس‌لر مرغیله بالذکر جانب باب عالیزه عرض و افاده ایلکه مجبور او له رق جنگان ابوالفتح سلطان محمد خان ثانی حضرتی و کرک اخلاق عظامی طرفاندن پطربقله ایله خرستیان پسپوسرینه اعطای پوریش اولان رخصت و اقدار نیات فتوتکارانه پادشاهانه مدنیاشی اشو جاعتله تأمین او لنس او لان حال و موقع جدید ایله توفیق او لوب و پطربخانه لولاک الحالة هذه جاری او لان اصول انجاییه اصلاح او لندقد نصکره پطربقله بوات عالیسینک احکامه تطبیقا قید حیات ایله نصب و تعین او لمنیه ایلی اصولنک تماما و صحیحا اجرا و باب عالیز ایله جماعت مختلفه نك روئای روحانیه می بیننده قرار کیر او له حق بر صورته تطبیقا پطربیق و متوجه پاید و مرخصه و پس-قوس و خاخاملک حین نصبه اصول تحکیمه نك ایفا قلنسی و هر نصورت و نامه او لورایسه اولسون راهبله و پرلکده او لان جواز و عوائد جمله منع او لنه رق پرینه پطربقله و جماعات باشبلینه واردات معینه تحصیص و رهبان سازنک دخی رتبه و منصبینک اهبتلرینه و بوند نصکره و پرلک جلت قراره کوره کندولینه بروجہ حقائیت معاشره تعین او لوب فقط خرستیان راهبلرینک اموال منقوله وغير منقوله لرینه برکونه سکنه ابراث او لنه رق خرستیان و سائر تبعه غیر مسلمه جماعتلرینک ملتجه او لان مصلحنلرینک اداره می هر بر جماعنک رهبان و عوای بیننده منتخب اعضادن مر کب بر مجلس حسن محافظه سننه حواله فلامنی و اهالیسی جمله بر مذهبده بولسان شهر و قصبه و قریله زده اجرای آیینه مخصوص او لان اینه نك و کرک مکتب و خسته خانه و منارق مثلاو سار محللک هیئت اصلیه لری او زره تعمیر و زمیلرینه برکونه موافع ایصال او لنه بوبه محللک بحددا انسانی لازم کلد کده پطربیق و باروسای ملک تصویبی حالت بونلک رسم و صورت انسانی بر کره جانب باب عالیزه عرض او لفق افتضا ایده جکنندن با صورت معرفه قبول ایله منعاق او له حق اراده سنیه ملوکانه موجبجه افتضاسی اجرا و بارمدت معینه طرفند او لباده او لان اعتراضات بیان او لوب بر مذهبک جماعی بالکن او له رق

بعنی ساریله فاریشق او لمیدرق بمحلده بولنورایسه اویرده آیدنه متعاق
خصوصاتی ظاهرا وعلنا اجراده بردرلو قيوده دوچار او لمیوب اهالیسى
ادیان مختلفه ده بولنان جماعتىردن مرکب اولان شهر و قصبه
وقربه لرده ايسه هر برجاعتىك طلقى ساكن او لمدېغى آيروجه محله ده
بالا ده بسط و بيان او لنان اصوله اتباعا كندو كلبسا و خسته خانه و مكتب
و من ارلاقىرىنى تعمير و ترميمه مقتدر او له بىلسى و مجددا انسا او لنسى
افتضايليان اينى يه كلچە بولنرا يچون رخصت لازمه ي پطر يقىر و ياخود
جماعات متىه پولىيدلى جانب باب عايمىزدىن استىدا ايدوب دولت
حليه من جه بوندە برگونه موائع ملكىه او لمادېغى حالدە رخصت سىيم
ارزان قلمىسى و بومقوله ايسلرده حکومت طرفىن و قوچۇلەجق معاملات
كاياسىسى او لسى و برمذىبە نابع او لانلىك عددى نەقدىدار او لورايىسە
او لسون اول مذهبك كاڭ سىرسىتى ايله اجرا او لنسى تامىن يچون تىابىر
لازمه و قويەتك اخناد قلمىسى و مذهب ولسان و ياخود جنسىت
جهتلىكە صنوف تىعې سلطنت سىيمدن بىرىنەن آخىر صنعتىن اشاغى
مۇتونسى متنمىن او لان كافة تعميرات والفاظ و تىميرات محررات ديوانىدەن
الى الابد مخوازالە قلمىسى وأحادىناس يېنىدە و ياخود مأمورىن طرفلىرىن
دى موجب شىن و عار او له جق و ياناموسە طوقەجق هر درلاو تعرىف
وتوصىفك استعمالى قانۇنامۇن او لنسى و چونكە ممالەت مخروسە مده بولنان
هر دىن و مذهبك آينى بروجە سىرسىتى اجرا او لاندىيىقىدىن تىعې شاھانە مدن
ھېچ بىرىسىنە بولنديغى دېنىك آينى اجرادن منع او لئامسى و بوندەن طولايى
جور و اذا كورما مسى و تبديل دىن و مذهب اىتك او زره كىسە اجبار
او لئامسى و سلطنت سىيمىزك مأمورىن و خدمەستك انتخاب و نصبى
تنسب و ارادە شاھانە مە منوط او لمىرق تىعې دولت عليه مك جەلەسى
هر قىنۇ ملتىن او لورايىسە او لسون دولتك خدمت و مأمورىتلىرىنە قبول
او لە جقلىنىن بولنلار اھلىت و قابلىتلەرنە كورە عموم حقنەه مىعى الاجر
او له جق نظاماتە امثالا مأمورىتلىدە استخدام او لئارى و سلطنت سىيم
تىعەسىنىن بولنانلار مكتاب شاھانە مك نظامات موضوعەلىنى كىك سېجە
و كىك امتحانىجە مقرر او لان شرائطى اىغا ايلدەكارى تقدىرده جەلەسى
بلا فرق و تىمير دولت عليه مك مكتاب حسکىرىه و ملكىه سىنە قبول او لنسى
﴿ و بوندە ﴾

و بوندن بشقه هر بوجاعت معارف و حرف و صنایعه دار ملتجه مکنلر یا یغه
مأذون اولوب فقط بومقوله مکاتب عموميئنک اصول تدریس و معلمرينک
انتخابي اعضاي طرف شاهانه مدن منصوب مخلط بر مجلس معا رفك
نظارت و تقبشى تختنده اولىسى واهل اسلام ايله خرسitan و سار تبعه
غير مسله ميانه سنده واخود تبعه عيسو يه و سار تبعه غير مسله دن مذاهب
مختلفه يه تابع اولنلرک بربى ييشنده تجارت واخود جنایاته متعلق ظهوره
کله جك جميع دعاوى مخاط ديوانلره حواله اولنوب استقاص دعوى ايجچون
اشبو ديوانلر طرفدن عقد اوئنه حق مجلسر على اوله جقندن مدعى ايله
مدعى عليه مواجهه اوئنرق بونلرک اقامه ايده جكلري شاهدلر تقارير
واقعه ليني دامغا كىندوا آينين ومذهبلى اوزده اجرا ايده جكلري بى بى زين ايله
تصديق ايللرلى حقوق عاديه يه عاڭ اولان دعاوى دنى ايات و الويه
مخليط مجالس لرنده والى وقاڻي مملكت حاضر اولدقلرى حالده شرعا و يانظاما
رؤيت اولنوب اشبو محاكم و مجالسدە محاجات واقعه على اجرا اوئنسى
و خرسitan و سار تبعه غير مسله دن ايکى كېسە ييشنده حقوق ارييە كېي
دعاوى مخصوصه صاحب دعوى اوئنلر استدكارى حالده پظر يق و ياروسا
و مجالس معرفتىلە رؤيت اوئنق اوزده حواله قىنسى و محاجات و تجارت
قانونلرلە مخليط ديوانلرده اجرا اوئنه حق اصول و نظمات مراجعت ممکن
مرتبه سرعته آكال اوئنرق و ضبط و تدوين قىنرق ممالک محروسه
شاهانه مده مستعمل اولان السننه مختلفه يه ترجمه ايله نشر و اعلن اوئنسى
و حقوق انسانيه يي حقوق عدالت ايله توفيق ايتىك ايجچون مظنه سوه اوئنلرک
وياخود تأديبات جزو يه مسخن بولنانلرک حبس و توقيفلارى يه مخصوص
 اولان كاۋه محبس و محال ساۋىدە اصول جىسيئنک ممکن مرتبه مدت قىلە
ظرفندە اصلاحىه مباشرت اوئنسى و هر حالده جىھانلردا پله جانب
سلطنىت مىنېمدن وضع قانان نظمات انصباطىيە موافق اولان
معاملاتىن ماعدا هېچ بىكونه محاجات جىمانىيە واذىت و اشڭىجە يه مشابه
كافه معامله دنى كاملا لفو و ابطال قىنسى و بونك خلاقىدە و قوبۇلە حق
حرکات شىدیدا منع وزجر اوئنلر جقندن ماعدا بونك اجراسى امىن ايدن
مامورىن ايله بالقىل اجرا ايليان كسانك دنى جزا قانونىامىسى اقتصاسىجە
تىكدىر و تأدب اوئنسى و دار اساطىنة السينيم و ايات و بلاد و فراده امور

ضبطیه تنظیمی ماده‌سی آسوده حال اولان کافه تبعه ملوکانه مه کندو مال وجانلرینک محافظه سنه صحیحا وقو با اهنت ویره جك صورتنه تنظیم قلمه‌سی وبرکونک مساواتی تکالیف ساره‌نک مساواتی موجب اوایلیه مثلو حقوقجه اولان مساوات دخی وظایفجه اولان مساواتی مستلزم اولدیغدن خرسچیان وساز تبعه غیر مسله دخی اهاله اسلام مثلاو حصه حسکریه اعطاسی حقنده مؤخرا ویریلان قراره انقیاد مجبورینده بولنیه وبو خصوصده بدل ویرمک ویانقدا اچه اعطاسیله خدمت فعلیدن حاف اولین اصولنک اجرا اولنیه اسلامدن هاعدا تبعه نک صنوف حسکریه ایچنده صورت استخداملوی حقنده نظامات لازمه پایلوب مدت قلیله همکنده ظرفنده نشر واعلان قلمه‌سی و ایلات و الوبه مجلس‌لنده تبعه مسله وعیسویه وسازدن بولنان اعضا نک امر انتخاب‌لرینی برصورت صحیحه‌یه قویق و آرانک طوغزیجه ظهورینی نامین ایلک ایچون اشبو مجلس‌لرک صورت ترکیب و تشکیل‌لری حقنده اولان نظامات اصلاحنده ثبت ایله دولت علیهم شیجه آرایی ووریلان حکم وقراری صحیحا بیلک و بوکا نظارت ایلک اسباب ووسائل مؤثه‌منک استحصالی مطالعه ایلیه وچونکه بیع و فروخت و تصرف املاک و عقار‌ماده‌لری حقنده اولان قوانین کافه تبعه ملوکانه م حقنده مساوی اولدیغدن قوانین دولت علیه مه و نظمات ضسابطه بلدیه به اتباع و امتشال ایلک واصل برلو اهالینک ویردکلری تکالیف ویرمک اوزره سلطنت سنه م ایله دول اجتنیه بینده یا پله جق صور تنظیمی دن صکره اجنبیه دخی تصرف املاک مساعده سنک اعطا اولنیه و تبعه سلطنت سنه‌م کافه‌سی اوزرینه طرح اولنه جق و برکو و تکالیف صنف و مذهبینه باقیه رق برصورتنه اخذ اولنیه ایدوکنده اشبو تکالیف و دلیل‌خصوص اعشارنک اخذ و اسنتی‌اسنده و قوع‌بلقده اولان سوه استعمالاتک اصلاحی تدابیر سریعه‌سی مطالعه و مذاکره اولنوب طوغزین طوغزی به اخذ و برکو ایلک اصولنک پدری اجراسی قابل اولدیغجه واردات دولت علیه مک ازان اولنیه اصولنک بیشه بوصورت انتخاذ قلوب اصول حالیه جاری اولدیغجه مأمورین دولت علیه م ایله مج‌مالس اعضا لرینک هزايده‌لری علنا اجرا اولنه جق اولان التزاماتدن بربنی درعهدده ایندیرمک و بارکونه حصه آملری مجازات شدیده ایله منع قلمه‌سی و تکالیف

﴿ تحایه ﴾

محلیه دنی مهها امکن محصولاته خلل ویرمیجهك وتجارت داخلیه به
مانع اولیه جق صورته وضع وتعین اولنی وامور نافعه ایچون تعین
وتخصیص اولنه جق مبالغ مناسبه برا وبحرا انشا واحدات اولنه جق طرق
ومسالکدن استفاده ایده جك اولان ایالات وسنجاق‌لارده وضع وتأسیس
فلنه جق ویرکوی مخصوص‌لر دنی علاوه ایدلسی وسلطنت سنه مک
بهرسنه ایچون واردات ومصارفات دفترینک تنظیم وارائه سی حقنده
موئخرا برنظم مخصوص یاپلش اوایدیندن بوئک تماهی اجرای احکامه
اعتنا اولنی وهربرمامورینه تخصیص قلمش اولان معاشرلک حسن
تسویه سنه مباشرت قلمی وهربرجاعنك رومسایله طرف اشرف
شاهانه مدن تعین اولنه جق برمامورلری تبعه سلطنت سنه مک عمومه
عاده وراجع اولان ماده لک مذاکراتنده مجلس والاده بولنی اووزه مقام جلیل
وکالت مطلعه مدن مخصوصا جلب اولنوب واشبومامورلر برسنه ایچون
تعین قانون بونلو ماموریتله بناشلاق‌لاری کی تخلیف اولنگاری و مجلس
والانک اعضا سی کرک عادی وکرک فوق العاده وقوه بولان اجتماع‌هارنده رأی
وهوطابه لرین طوغریجه بیان وفاده ایتلری وبوندن طولابی اصلا رنجیده
اوئنم‌لری وافساد وارتکاب واعتسافه دار اولان قوانینک احکامی کافه
تبعه سلطنت سنه م حقلرنده هرقنی صعنفده ونه درلو ماموریتده
بونورلایسه بوئس-ونلر اصول مشروعه سنه توفیقا اجرا اولنی
ودولت علیه مک تصحیح اصول سکه اله امور مالیه سنه اختبار ویرجهك
بانقه مثلاو شیلر بایلوب مملکت محروسه شاهانه مک منع ثروت مادیه‌سی
اولان خصوصیاته اقتضا ایدن سرمایه لک تعیینله ومحصولات ممالک
شاهانه مک نقلی ایچون ایجاده ایدن طرق و جداولک کشادله وامر زراعت
وتجارتک توسعه حائل اولان اسبابک منعیله تسهیلات صحیه‌نک اجرا اولنی
وبونک ایچون معارف وعلوم وسرمایه اورو پادن استفاده بیه باقی‌سی
اسبابیک بالاطراف مطالعه سیله پدرپی موقع اجرایه قونلی ماده لرندن
حبارت اولنله سز که صدر اعظم سوده شیم مشار الیه سز اشبو فرمان
جلیل العنوان ملوکانه می اصول اووزه کرک درسعادتمده وکرک ممالک
شاهانه مک هر بطرفنده اعلان واشاعتله خصوصات مشروعه‌نک بالاده
بيان اولنده بیغی وجهه اجرای اقتضالرینه و بوندن بوبله احکام جلیله سنک

دانما و مسترا مرعى الاجرا طولىسى اسباب لازمه ووسائل قويه سنك
استعمال واستكمال خصوصنه بذل جل همت ايليه سرز شوبه پله سرز
جلامت شرييدهم اعتماد قيله سرز تحريرافي اوائل شهر جمادى الآخره
سنة اثنى وسبعين ومائتين والف

﴿ جلوس همایون عقبنده مقام والاي صدار تعظيم اي خطابا شرفريز ﴾
﴿ صدور بوريلان خط همایونك صورت منيفه سيدر ﴾

وزير معايسىمريم محمد امين باشا
بودفعه جناب مالك الملك اراده لم يزليه سيله اجداد عظامهن تخت سعادت
بنخته جلوسز و قوع بولوب سنك مجرب اولان درابت وصادقتك جهينله
خطب جسيم صدارت عهده روبيكده ابقا و ساير كلا و مأمورين دخني
يرلنده تقرير قلئشدر دولت عليه منك بننه تعالى اكال سعادت حمال و بلاستناء
بايجهه تبعه سلطنت سنيه منك استعمال رفاه و راحتلى اعظم آمال زاولديغى
وبواميشيه خير يه نك حصولي و كافه سكنه مالك محروسه منك تأمين جان
وعرض و ماللى رى ضمته تأسيس أولئك اولان كافة قوانين اساسية عدليه
طرف زدن تماما تأكيد و تأييد قلندىغى جله يه اعلان ايدرم سلطنت سنيه منك
مدار نايد واساس شوكتي اولان سر بوت شرييده كه عدالت محضه در
انك احكام منيفه سى جله منه دليل طريق سلامت او اولديغى جهه له
امور شرعى يه زياده سيله دقت اولئك مطلوب قطميرزدر و هر دولتك
باعث دوام وزايد شوكت و آساشى قوانين موضوعه يه هركس طرف زدن
تمام يله مطاوعت أولئك و كبار و صغار جله حق و وظيفه مى داره سنى تجاوز
ايمامكاه او له جغىز دن بو بولده حرکت ايدنلى طرف زدن مظهر مكافات
او له جقلرى مثلاؤ خلافته بولانلىك دخى بجازاتنى كورملرى بحق قدر
بناء عليه امور متوعه دولت عليه منه بايجهه داعيان و بندكان و مأمور ينك
استقامته خدمت وصادقانه ايقاي و ظائف مأمور ييت ايلرى جله اوامر
وشكده شاهانه مزدندر معظمه مصالح دوليه حضرت موفق الامورك
 توفيق وار كان دولتك افدام واتفاق ايله فرين حسن شيخه او له كلايدىكى
﴿ مسلمان دندر ﴾